

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudců Mgr. Aleny Krylové a Mgr. Michaely Bejčové v právní věci žalobce: Revita Bečva, s.r.o., se sídlem Družstevní 442, Hranice, zast: Mgr. Radkou Dohnalovou, advokátkou, Převrátická 330, Tábor, proti žalovanému: Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 65, Praha 10, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 28.12.2007, č.j. 570/3297/07-My

t a k t o :

Žaloba **s e z a m í t á .**

Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí označenému v záhlaví rozsudku, jímž bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí České inspekce životního prostředí, oblastního inspektorátu Olomouc, zn.: 48/OLL/SR01/0718501.004/07/OJD ze dne 15.10.2007, jímž byla žalobci uložena pokuta ve výši 400 000,- Kč podle § 4 písm. c) zákona č. 282/1991 Sb. o České inspekci životního prostředí.

Žalobce v žalobě popsal průběh správního řízení a závěry žalobou napadeného rozhodnutí. Namítl, že v průběhu správního řízení předložil projektovou dokumentaci k záměru revitalizace lesních porostů a vyčištění lesních tůň „Čištění lesních tůň a obnovy lesa“ na pozemku parc. č. 416/17 v k.ú. Milotice nad Bečvou, jejímž předmětem bylo posouzení uvedeného záměru z hlediska vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb. Mgr. Stanislav Mudra, osoba oprávněná podle § 19 zákona č. 100/2001 Sb., dospěla v rámci posuzování vlivů předmětného projektu na životní prostředí k závěru, že při hodnocení vlivů realizace záměru a jeho začlenění do krajinných struktur nebyly zjištěny žádné závažné negativní vlivy, které by uskutečnění záměru bránily nebo ho omezovaly. Pro uskutečnění záměru byly v předmětné dokumentaci navrženy podmínky, při jejichž splnění budou negativní vlivy záměru omezeny na minimum. Žalobce v rámci správního řízení opakovaně uváděl, že postupoval v souladu s uvedenou projektovou dokumentací, přičemž nepolemizoval s tím, že projektová dokumentace nebyla schválena příslušnými orgány státní správy. Nepolemizoval ani s tím, že při prokazování skutkové podstaty předmětného správního deliktu nemohlo být pro ČIŽP rozhodné, zda byl zpracován projekt, znalecký posudek či dokumentace pro řízení o posouzení vlivů na životní prostředí. Za zcela zásadní však žalobce považuje závěry uváděné v projektové dokumentaci pro posouzení závažnosti, způsobu a následků protiprávního jednání. Jestliže se v projektové dokumentaci konstatuje, že realizace záměru nebude mít žádné závažné negativní vlivy na životní prostředí, pak z odůvodnění rozhodnutí správních orgánů není patrná úvaha, proč je zásah do životního prostředí považován za závažný. Předmětná sankce pak nemůže být, s ohledem na hodnocení oprávněných osob v předložené dokumentaci, přiměřená intenzitě poškození, příp. ohrožení životního prostředí.

Žalobce poukázal na to, že již ve svém odvolání upozornil, že správní orgán je povinen přihlédnout k předloženým důkazním návrhům, zejména s ohledem na intenzitu možného ohrožující zásahu do životního prostředí v dané lokalitě prostřednictvím realizovaného záměru. Přesto byla předložená projektová dokumentace ze strany správních orgánů posouzena pouze vzhledem k naplnění skutkové podstaty správního deliktu, aniž byla žalobcem k tomuto účelu navrhována. Podle žalobce je nepřipustné, aby se správní orgány s předloženými důkazy vypořádaly s obecným odkazem na skutečnost, že ČIŽP nepřísluší posuzovat součástí projektové dokumentace. Žalobce nepolemizuje s konstatováním žalovaného, že v případě řízení podle zákona č. 100/2001 Sb. *je třeba poznamenat, že i pokud by před zahájením (či v průběhu) řízení podle § 4 písm. c) zákona proběhlo posouzení vlivů na životní prostředí ve smyslu zásad zákona č. 100/2001 Sb., na zhodnocení, zda nastala skutková podstata pro uložení pokuty dle stanoveného ustanovení zákona, by případný závěr stejně nemohl mít vliv.* Žalobce však opětovně uvádí, že předmětná projektová dokumentace byla správním orgánům předložena z důvodu míry poškození či ohrožení životního prostředí. Podle žalobce z této projektové dokumentace vyplývá, že intenzita škodlivých následků do životního prostředí je nulová. Jestliže se tedy správní orgány odmítly zabývat projektovou dokumentací z těchto hledisek, zatížily své rozhodnutí vadou, pro kterou jsou nepřezkoumatelná.

Dále žalobce namítl, že správní orgány při posouzení závažnosti zásahu do funkcí lesa vycházejí ze stavu lesa poté, co byl zasažen činností žalobce a tento stav obsáhle popisují: *„ČIŽP zjistila, že jeho činností v konkrétně vymezených porostních skupinách vznikla nepovolenými a neohlášenými zásahy v porostech mladších 80 let souvislá holina na celkové ploše cca 2,64 ha, což je v rozporu s a 31 odst. 2 lesního zákona ...“*. Z odůvodnění rozhodnutí však nelze seznat, v jakém stavu se předmětné porosty nacházely před zásahem žalobce a nelze tedy porovnáním stavu lesa před a po zásahu zjistit intenzitu zásahu pro účely stanovení výše sankce.

Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí rovněž uvádí, že *„postupem žalobce bylo významně oslabeno plnění bioprodukční, ekologicko-stabilizační, edaficko-půdoochranné, hydricko-vodohospodářské, sociálně-rekreační i zdravotně-hygienické funkce lesa a žalobce tak vytvořil podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů“*. Toto konstatování obecně vymezuje funkce lesa, aniž blíže konkretizuje, jakým způsobem bylo do jednotlivých funkcí lesa zasaženo. Z odůvodnění rozhodnutí tedy nelze poznat, jaké intenzity byl předmětný zásah do funkcí lesa, tj. jakým způsobem byla konkrétně zasažena např. sociálně-rekreační funkce lesa.

Dále žalobce namítl, že správní orgán sice správně poukázal na ust. § 2 a § 3 zákona o ČIŽP, podle kterých byla ČIŽP zřízena za účelem sledování dodržování ustanovení zákonných předpisů a rozhodnutí týkajících se funkcí lesa jako složky životního prostředí, zjišťuje nedostatky a škody na těchto funkcích lesa, jejich příčiny a osoby odpovědné za jejich vznik a trvání a zjistí-li nedostatky, ukládá opatření k jejich odstranění a nápravě. Správní orgán sice dospěl k závěru, že na funkcích lesa jako složky životního prostředí způsobil žalobce nedostatky a škody, avšak v souladu s uvedenými ustanoveními nepřijal opatření, která by vedla k odstranění a nápravě, ale rovnou přistoupil k uložení pokuty. Kompetenci správního orgánu pokutu uložit žalobce nezpochybňuje, avšak poukazuje na to, že uložením sankce k odstranění nedostatků nedojde, spíše naopak, neboť uložení pokuty v předmětné výši může znamenat ekonomickou likvidaci žalobce a její uložení je tak kontraproduktivní a v rozporu se zmíněným ust. § 3 zákona o ČIŽP.

Žalobce namítl, že se žalovaný při úvaze o výši pokuty vůbec nezabýval okolnostmi ekonomické únosnosti pokuty pro žalobce a pokutu uložil ve výši, která je v rozporu se zásadou přiměřenosti. Pokuta bude v konečném důsledku znamenat ekonomickou likvidaci žalobce. Byla sice uložena ve výši 8% z max. možné výše (5 000 000,- Kč), avšak přiměřenost pokuty měla reflektovat majetkové poměry žalobce. Žalobce poukázal na nález Ústavního soudu Pl. ÚS 38/02, podle kterého kritérium zkoumání majetkových poměrů delikventa při úvaze o výši pokuty je nezbytné a komplementární – nikoli proto, že vysoké pokuty by byly nevymahatelné, ale vzhledem k riziku „likvidačního“ účinku nepřiměřeně vysoké pokuty. Pokuta jako trest musí být diferencovaná, aby působila jako trest i odstrašení.

Žalobce žádal, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení a uložil žalovanému zaplatit žalobci náklady řízení.

K žalobě se vyjádřil žalovaný. Pokud jde o skutková zjištění a jejich právní kvalifikaci odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. K žalobním námitkám pak uvedl, že Projektová dokumentace k záměru revitalizace lesních porostů a vyčištění lesních tůní, na jejíž závěry se žalobce odvolává, nejen že nebyla opatřena stanoviskem příslušného orgánu k posouzení vlivů provedení záměru na životní

prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb., ale nebyla ani posouzena procesem stanoveným tímto zákonem (včetně např. vypracování posudku či veřejného projednání). Tento stav žalobce nezpochybnil. Vliv záměru na ŽP včetně obsahu návrhu stanoviska nebyl tedy v procesu EIA prozkoumán; i pokud by prozkoumán byl, výsledkem by bylo pouze stanovisko EIA, které je jen podkladem pro další – pro realizaci záměru - nezbytná řízení, k nimž nedošlo. Případné souhlasné stanovisko, pokud by bylo orgánem EIA vydáno, by nepochybně obsahovalo řadu podmínek, za kterých by při vlastní realizaci nebyly porušeny zásady platných právních norem (např. mohl by být umožněn pouze takový postup, při kterém by nevznikla souvislá holina, jak se tomu stalo v daném případě). Podmínky pro realizaci by nepochybně obsahovala i řada dalších rozhodnutí či závazných stanovisek, pokud by byla vydána (např. závazné stanovisko k zásahu do významného krajinného prvku údolní niva a les, závazné stanovisko orgánu ochrany přírody k odlesnění nad 0,5 ha). Žalovaný uvedl, že závěry v neprojednané dokumentaci byly vyvráceny zjištěními ČIŽP v terénu a byly porovnány s přísl. právními normami, které stanoví dovolený rozsah ohrožování a poškozování životního prostředí.

Dále žalovaný uvedl, že při porovnání stavu lesa před a po zásahu správní orgán I. stupně vycházel z údajů, na základě kterých byl vyhotoven lesní hospodářský plán (LHP) pro lesní hospodářský celek (LHC). V tomto LHP jsou podrobně popsány jednotlivé porostní skupiny včetně dřevinného zastoupení, včetně věku dřevin, výšky, tloušťky atd. Správnost údajů o skutečném stavu lesa s údaji v návrhu LHP byla ověřena venkovním šetřením. Správní orgán prvního stupně tak měl k dispozici údaje, které v návrhu LHP předložil orgánu správy lesů vlastníků lesa a které byly tímto orgánem správy lesů v příslušném řízení podle lesního zákona odsouhlasené. Žalobce v průběhu správního řízení stav před a po zásazích, zjištěný správním orgánem prvního stupně, nezpochybnil.

Žalovaný nesouhlasil ani s žalobní námitkou, že rozhodnutí pouze obecně vymezuje funkce lesa a nekonkretizuje způsob zásahu do jednotlivých funkcí lesa. Uvedl, že v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je podrobně popsán zjištěný stav i vliv na jednotlivé funkce lesa včetně vazby na vytvoření podmínek pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů.

Dále odkázal na to, zákon (§ 4) stanoví, že Inspekce *uloží* pokutu.... tedy nikoli *může* uložit. Postup správního orgánu je tedy přesně vymezen. V daném případě byla prokázána skutková podstata deliktu dle § 4 písm. c) zákona, proto správní orgán nezvažoval, zda pokutu může uložit, ale rovnou zahájil správní řízení o jejím uložení. Řízení podle § 4 zákona není vázáno na řízení podle § 3 odst. 2 zákona. Zahájení řízení ve věci uložení pokuty aniž by předem došlo k uložení opatření k odstranění a nápravě zjištěných nedostatků, není v rozporu se zákonem.

Dle § 5 odst. 1 zákona se při určení výše pokuty přihlíží zejména k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání. K těmto kritériím správní orgán prvního stupně přihlížel a zabýval se jimi i žalovaný. V odvolání žalobce namítal nepřezkoumatelnost rozhodnutí a vyjádřil svůj názor na to, jak měl správní orgán při stanovení výše pokuty postupovat. Takto vyjádřené výhrady nelze podle žalovaného považovat za tvrzení, že stanovená pokuta má pro žalobce likvidační charakter; to žalobce nenamítl a ani na podporu takového tvrzení nenavrl žádné důkazy. Žalovanému je známo, že v rámci jiných vedených řízení byly řešeny aktivity žalobce v jiných lokalitách, kde žalobce v rámci jím prováděných „terénních úprav“ získával surovinu - štěrkopísek, který je významnou tržní komoditou a tuto předával organizaci Českomoravské šterkovny, a.s. Nebyl žádný důvod předpokládat, že u firmy, která na vlastní náklady na svém pozemkovém vlastnictví provádí neziskové „revitalizační“ aktivity, by šlo o společnost natolik neprosperující, že by pokuta ve výši 8 % sazby znamenala její likvidaci. Správní orgán neměl důvod a možnost majetkové poměry blíže zkoumat, když likvidační výši pokuty žalobce v prvoinstančním řízení ani v odvolání nenamítl a důkazy k provedení nenavrl. Tvrzení, že se žalovaný nezabýval ekonomickou únosností pokuty pro žalobce, není pravdivé, žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí žalobce upozornil na možnost požádat o posečkání nebo zaplacení pokuty ve splátkách.

Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Z podnětu podané žaloby přezkoumal soud napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, jak soudu ukládá ust. § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. V souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. soud rozhodl bez jednání, když účastníci řízení ve soudem stanoveného lhůtě s takovým rozhodnutím nevyjádřili svůj nesouhlas.

Soud vycházel z obsahu správního spisu předloženého žalovaným.

Ve správním spise se nachází Projektová dokumentace zpracovaná KOHOUT Invest v.o.s. (zak. č. 8/2006), „Čištění lesních tůň a obnova lesa“ na pozemku parc. č. 461/17, obsahující žádost o stavební povolení na uvedenou stavbu, výpis z katastru nemovitostí, dle kterého je uvedený pozemek o vým. 49 590-lesní pozemek, ve vlastnictví žalobce. Kromě dalších podkladů je zde založeno i kladné vyjádření ze dne 23.3.2007 podané Městským úřadem Hranice, odborem životního prostředí, které mimo jiné poukazuje na to, že však je nutné zažádat orgán ochrany přírody o závazné stanovisko k zásahu do významného krajinného prvku dle § 4 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o stanovisko, zda záměr nemůže mít vliv na evropsky významnou lokalitu či ptačí oblast dle § 45 písm. i) odst. 1 zákona a o vyhotovení lesních hospodářských osnov (LHO), na základě nichž bude stanoven další postup. Spis obsahuje i Projekt „Čištění lesních tůň a obnova lesa“ na pozemku parc. č. 761/17, projektant ing. Gabzil, č. zak. 11/07 ze září 2007. Do spisu jsou založeny i žádost žalobce ze dne 21.3.2007 o povolení k rekonstrukci porostu a žádost ze dne 26.4.2007 o zhotovení LHO s poukazem na záměr rekonstrukce porostu na pozemku parc. č. 461/17 a vyčištění a obnovu lesních tůň. Dne 7.6.2007 bylo podle z.č. 289/95 Sb. o lesích vydáno Oznámení o zahájení správního řízení ve věci uložení opatření k odstranění zjištěného nedostatku a ke zlepšení stavu lesů a plnění jejich funkcí a omezení nebo zastavení výroby nebo jiné činnosti v lese, které uvádí, že ve dnech 30.3.2007 – 6.4.2007 bylo provedeno venkovní šetření vyvolané žádostí žalobce o rekonstrukci lesního porostu na pozemku par. č. 461/17, kdy bylo zjištěno, na již byla provedena neoprávněná úmyslná těžba v porostech mladších 80 let na ploše cca 2ha, která je v rozporu se zákonem. Rozhodnutím ze dne 18.6.2007 pak byly podle § 51 odst. 1 zákona č. 289/1995 Sb. o lesích žalobci zastaveny činnosti na předmětném pozemku vyjmenované ve výroku rozhodnutí. Dne 12.7.2007 bylo provedeno inspekční šetření ČIŽP a o tomto šetření byl sepsán protokol, v němž jsou jednotlivá zjištění podrobně popsána. K uvedenému protokolu se žalobce vyjádřil a uvedl, že uznává, že k provedeným těžebním zásahům nepředložil potřebné povolení ani souhlas (§ 33 odst. 3 zákona o lesích), avšak došlo k nim převážně v rámci nahodilých těžeb v povodněmi ohroženém území; k tomu odkázal na předloženou evidenci LHE 2004-2006. K terénním úpravám (hloubení koryt, mokřadů a tůň) a k zasažení do složek životního prostředí žalobce přistoupil, jak uvedl, v intencích připravovaného revitalizačního projektu „Čištění lesních tůň a obnova lesa“, který však dosud není doveden do realizační fáze. Dne 13.8.2007 bylo ČIŽP vydáno Oznámení o zahájení správního řízení ve věci uložení pokuty podle § 4 písm. c) zákona č. 282/1991 Sb., které se opírá o zjištění inspekčního šetření provedeného dne 12.7.2007. Spis obsahuje i nesouhlasné stanovisko Povodí Moravy, s.p., správce VVT Bečva, k dokumentaci stavby „Čištění lesních tůň a obnova lesa“ na pozemku parc. č. 761/17, v němž se uvádí, že záměrem stavby je pročištění toku a nátoky do propustku, vyčištění lesních tůň a provedení nové výsadby dřevin za zničený porost. Při terénní pochůzce však bylo zjištěno vykácení porostu téměř z celé parcely a částečné provedení skryvky zeminy; zřejmě je kamuflována jiná činnost prováděná v lokalitě. Ve spise se nachází sdělení Městského úřadu Hranice ze dne 27.8.2007, že žalobce za období 2004-2007 neohlásil žádné provádění nahodilé těžby na ploše větší než 0,2 ha na předmětném pozemku. Spis obsahuje i odborné posouzení Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů – aktualizace údajů o stavu lesa ze dne 4.6.2007, kde jsou obsaženy závěry, k nimž tento úřad dospěl na základě posouzení stavu zjištěného terénní pochůzkou; k identifikaci původního stavu lesa a vodních tůň byl využit letecký snímek z r 2002. Do spisu je založen i Znalecký posudek vodohospodářské části projektu, jehož objednatel byl žalobce a rovněž Posouzení vlivu záměru na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., vypracované Mgr. Stanislavem Mudrou, jehož předkladatelem je žalobce.

Rozhodnutím ze dne 15.10.2007, čj. ČIŽP/48/OOL/SR01/0718501.004/07/OJD byla žalobci uložena pokuta ve výši 400 000,- Kč podle § 4 písm. c) zákona č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí (dále zákon). K uložení pokuty došlo za poškození životního prostředí v lesích činností žalobce, zjištěné při inspekčním šetření dne 12.7.2007:

- nepovolenými a neohlášenými těžebními zásahy v porostech mladších 80 let vznikla souvislá holina na cca 2,64 ha, kde bylo významně oslabeno plnění bioprodukční, ekologicko-stabilizační, edaficko-půdoochranné, hydricko-vodohospodářské, sociálně-rekreační i zdravotně-hygienické funkce lesa.
- následnými a v době realizace neopodstatněnými terénními úpravami bylo pomístně narušeno až zničeno stanoviště lužního lesa na celkové ploše asi 0,77 ha, do které jsou zahrnuty nově vytvořené vodní plochy.

Uvedeným jednáním účastník poškodil životní prostředí v lesích tím, že vlastním zaviněním vytvořil podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů ve smyslu § 4 písm. c) zákona.

Správní orgán prvního stupně dále v odůvodnění rozhodnutí zejména uvedl, že zahájení správního řízení odůvodňovaly skutečnosti zjištěné při inspekčním šetření dne 12.7.2007, které podrobně popsal. K tomu uvedl, že k vyhodnocení dotčených ploch využil Odborné posouzení- aktualizaci údajů o stavu lesa zpracované Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů ze dne 4.6.2007. K provedeným těžebním zásahům účastník nepředložil souhlas odborného lesního hospodáře (OLH) a povolení orgánu lesní

správy (OSSL) podle § 33 odst. 3 lesního zákona, které vyžadovala těžba překračující 3 m² na 1 ha lesa za rok. Celková plocha holiny vzniklá těžbou (2,64 ha) je v rozporu s § 31 odst. 2 lesního zákona. Vlastník vytěžil porosty mladší 80 let, což je v rozporu s § 33 odst. 4 lesního zákona. Při terénních úpravách účastník postupoval podle dosud neschváleného projektu.

Správní orgán prvního stupně pak podrobně popsal důsledky činnosti žalobce. Uvedl, že terénními úpravami došlo k zásahu do vodního režimu území – změně vodohospodářské funkce a ke snížení stability lesa jako složky životního prostředí. Odstraněním svrchních vrstev půdy došlo na ploše 0,77 ha došlo k narušení stanoviště lesa, což znamená snížení-poškození půdoochranné funkce lesa. Náhlým odstraněním lesního porostu nad rámec mezi stanovených lesním zákonem dochází k ovlivnění evapotranspiračních schopností, zintenzivní se vodní srážky dopadající přímo na povrch a zvýší se podíl povrchového odtoku. Jsou narušeny přirozené pochody spojené s procesem humifikace. Vzniká reálná hrozba, že nárůst živin bude zčásti využit neproduktivní přízemní vegetací a zčásti vyplaven do odtékající vody, která je tak jimi kontaminována. Nevhodným způsobem obnovy porostu jsou ohroženy i přilehlé pozemky z důvod změn ve vodním režimu i z důvodu negativního působení škodlivých abiotických činitelů, především větru, sněhu, námrazy, na jejich stabilitu. Těžbou se vznikem holiny v porostech mladších 80 let dochází zdánlivě pouze k porušení funkce bioprodukční, což postihuje pouze vlastníka porostu. Z polyfunkčního pojetí lesa jako složky životního prostředí jde však o nežádoucí zásah, jehož následkem je omezení či narušení plnění kterékoli funkce lesa. V dotčených lesních porostech nebyla chváleným LHP umístěna žádná obnovní těžba. Vytěžení téměř celé jejich zásoby je v přímém rozporu s účelem lesního zákona (§ 1 lesního zákona).

Správní orgán poukázal na to, že připravovaný revitalizační projekt „Čištění lesních tůň a obnova lesa“ není doveden do realizační fáze, a dále na to, že Povodím Moravy s.p. k daném záměru bylo vysloveno nesouhlasné stanovisko s tím, že podle názoru správce povodí účastník kamufluje jinou činností prováděnou v dané lokalitě. Zmínil podklady svého rozhodnutí, mezi nimi i podklady, které byly předloženy účastníkem a to: Znalecký posudek vodohospodářské části projektové dokumentace daného projektu, Projekt Čištění lesních tůň a obnovy lesa, Posouzení vlivu záměru podle zákona č. 100/2001 Sb. K nim uvedl, že předložené písemnosti mají vést k nápravě stavu, který účastník sám způsobil a jsou přílohami či součástmi dokumentace, předkládané ke zcela jinému správnímu řízení. ČIŽP nenáleží posuzovat součásti takové dokumentace. Znalecký posudek, jeho „Doplněk č. 1“, přílohu projektu Rekonstrukce a obnova lužního lesa ... s cílem optimalizace jeho produkčních a vodních funkcí, ani Posouzení vlivu záměru na životní prostředí podle z.č. 100/2001 Sb. (dosud bez zjišťovacího řízení), nelze podle prvostupňového správního orgánu považovat za důkaz, stanovisko či vyjádření účastníka řízení ve smyslu § 36 správního řádu.

Při úvaze o pokutě uvedl správní orgán prvního stupně, že ust. § 4 písm. c) zákona o ČIŽP umožňuje uložit pokutu do 5 000 000,- Kč. Konstatoval, že nežádoucí stav účastník způsobil úmyslně. Závažnost jednání shledal v tom, že nezákonné odstranění lesního porostu a neopodstatněné hrubé úpravy terénu měly být provedeny v rámci projektu označovaného účastníkem jako „revitalizační“. Rozsah prací však nebyl schválen v žádném řízení, deklarovaného účelu by přitom bylo dosaženo pouhým vyčištěním koryta vodního toku a propustu pod železniční tratí, aby voda zadržovaná drážním tělesem, byla odvedena. Výrazné snížení hladiny spodní vody rozšířením lesních tůň ve vzdálenosti 60-150 metrů od rozsáhlých vodních ploch po těžbě štěrkopísku očekávat nelze. V LHP platné pro období 2004-2013 byla v daném prostoru popsána pouze jedna tůň, budování dalších vede k neúčelnému záboru pozemku určeného k plnění funkcí lesa. Důsledkem jednání účastníka je vytvoření holiny na ploše cca 2,64 ha, kde bylo oslabeno plnění bioprodukční, ekologicko-stabilizační, edaficko-půdoochranné, hydricko-vodohospodářské, sociálně-rekreační i zdravotně-hygienické funkce lesa. Neopodstatněnými terénními úpravami bylo pomístně narušeno až zničeno stanoviště lužního lesa na cca 0,77 ha. Tím došlo ke zničení torza lesního porostu se zastoupením dřevin typických pro „měkký luh“, které se v údolních nivách vyskytují velmi zřídka. Odclonění půdního povrchu může vést i k invazi nepůvodního druhu-křídlatky, která se v dané lokalitě nachází. Hospodaření v rozporu s některými ustanoveními lesního zákona trvá od roku 2004, zákonná lhůta pro zajištění kultury je 7 let od vzniku holiny. Náprava může být dlouhodobou záležitostí. Prvostupňový správní orgán však bral v úvahu i to, že účastník v řízení spolupracoval. Pokutu proto uložil v dolní části rozpětí.

Odvolání, které žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal, bylo zamítnuto žalobou napadeným rozhodnutím. Žalovaný popsal dosavadní průběh správního řízení a k námitkám odvolání uvedl:

Pokud se prokáže ohrožení či poškození životního prostředí ve smyslu § 4 zákona o ČIŽP, zahájí ČIŽP správní řízení ve věci uložení pokuty až do výše 5 000 000,- Kč. Protože zákon o ČIŽP pro své účely nedefinuje pojem ohrožení nebo poškození životního prostředí v lesích, je věc třeba posuzovat se

zřetelem k zákonu o lesích. Účelem lesního zákona (§1) je stanovení předpokladů pro zachování lesa a pro podporu trvale udržitelného hospodaření v něm. Les je deklarován jako součást národního bohatství a nenahraditelná složka životního prostředí. Podmínky stanovené v lesním zákoně tak představují přípustnou míru dotčení lesa hospodářskou či jinou činností. Činnost prováděná nad tento rámec je proto činností působící škody na lese a jedná se o poškození životního prostředí (jeho složky). Pokuta byla uložena podle § 4 písm. c) zákona o ČIŽP, prvostupňový správní orgán tedy zkoumal, zda vlastním zaviněním účastníka byly vytvořeny podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů.

Žalovaný konstatoval, že činností odvolatele vznikla nepovolenými a neohlášenými těžebními zásahy v porostech mladších 80 let souvislá holina na ploše cca 2,64 ha, což je v rozporu s § 31 odst. 2 lesního zákona (při mýtní těžbě úmyslné nesmí velikost holé seče překročit 1 ha, šíře dvojnásobek průměrné výšky těžebního prostoru). Odvolatel vytěžil porosty mladší 80 let, což je v rozporu s § 33 odst. 4 lesního zákona (provádět těžbu mýtní úmyslnou v lesních porostech mladších 80 let je zakázáno; v odůvodněných případech může orgán státní správy lesů ... povolit výjimky). K provedeným těžbním zásahům nebyl v průběhu řízení odvolatelem předložen souhlas odborného lesního hospodáře a povolení orgánu státní správy lesů dle § 33 odst. 3 lesního zákona (vyžadováno při těžbě překračující 3 m³ na 1 ha lesa za kalendářní rok). V dotčených skupinách nebyla schváleným LHP umístěna žádná obnovní těžba. Odvolatel sice ve vyjádření k protokolu z inspekčního šetření uváděl, že k těžbním zásahům došlo převážně v rámci nahodilých těžeb v povodněmi ohroženém území, ale správní orgán prvního stupně ověřil u příslušného orgánu správy lesů, že provádění nahodilé těžby na předmětných porostních skupinách odvolatelem ohlášeno nebylo. Ani v podaném odvolání odvolatel nepopírá, že provedl mýtní těžbu v lesních porostech mladších 80 let, tímto však bylo významně oslabeno plnění bioprodukční, ekologicko-stabilizační, edaficko-půdoochranné, hydricko-vodohospodářské, sociálně-rekreační i zdravotně-hygienické funkce lesa a odvolatel tak vytvořil podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů. Následnými a neopodstatněnými terénními úpravami pak bylo pomístně narušeno až zničeno stanoviště lužního lesa na cca 0,77 ha. Tím došlo k zásahu do vodního režimu území (změna vodohospodářské funkce) a ke snížení stability lesa jako složky ŽP. Odstraněním svrchních vrstev půdy na více jak 0,5 ha došlo k narušení stanoviště lužního lesa (tj. snížení –poškození půdoochranné funkce lesa). Rovněž tímto postupem byly vytvořeny podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů. Rozsáhlým odlesněním došlo k přerušení všech funkcí lesa, dotčený pozemek přestal plnit své funkce, byly porušeny všechny jeho ekosystémové schopnosti – klimatické, hydrické, půdoochranné, krajinnotvorné, apod.). Zároveň tímto zásahem byla porušena infiltrační a akumulací schopnost lesních pozemků, razantně se zvýšil výpar srážek z půdy. Došlo k celkovému snížení stability v daném území. Lesní zákon v § 31 odst. 2 a odst. 5 stanovuje únosnou míru dotčení lesa holosečným hospodařením. Každá těžba provedená nad tento rámec přesahuje únosnou míru, neboť les přestává plnit celospolečenské funkce, dochází k násilným změnám v daném biotopu v krátkém časovém úseku a na velké výměře (šoková změna). Devastační holosečnou těžbou došlo k zániku specifického fyto klimatu předmětného lesního pozemku a ke vzniku podmínek pro sekundární sukcesí, včetně reálné hroby invaze nepůvodního druhu křídlatky. Zároveň došlo k snížení stability okolních pozemků proti působení škodlivých biotických a abiotických činitelů (vítr, mráz, námraza), i u nově zakládaných porostů.

Žalovaný dále uvedl, že pro správní orgán prvního stupně nemohlo být při prokazování skutkové podstaty správního deliktu podstatné, zda byl zpracován projekt, znalecký posudek či dokumentace pro řízení o posouzení vlivů na ŽP. ČIŽP nebyla v rámci řízení podle § 4 písm. c) zákona o ČIŽP oprávněna předjímat výsledky případných řízení dle jiných právních předpisů, která ve věci neproběhla, případně činit závěry, k nimž nemá oprávnění. Odvolatel sice poukazuje na to, že projekt „Čištění lesních tůň a obnovy lesa“ byl posouzen z hlediska vlivů na ŽP podle zákona č. 100/2001 Sb., nezpochybňuje však, že projektová dokumentace schválena nebyla. Jednalo se tedy pouze o podklady pro příslušná řízení, která měla být vedena, ale která nebyla ukončena. Závěr přijatý ČIŽP v rámci řízení podle § 4 písm. c) zákona o ČIŽP proto nelze považovat za závěr přijatý v rozporu se závěry uváděnými oprávněnými a autorizovanými osobami v projektové dokumentaci. V případě řízení podle zákona č. 100/2001 Sb. je třeba uvést, že i pokud by před zahájením nebo v průběhu řízení vedeném podle § 4 písm. c) zákona o ČIŽP proběhlo posouzení vlivů na ŽP ve smyslu zásad zákona č. 100/2001 Sb., na zhodnocení, zda nastala skutková podstata pro uložení pokuty, by toto nemělo vliv. Souhlasné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na ŽP totiž nenahrazuje vyjádření dotčených správních úřadů, ani příslušná povolení podle zvláštních předpisů. Pro doplnění souvislostí žalovaný konstatoval, že jednotlivé části projektu doložené odvolatelem byly ostatně vyhotoveny až v době, kdy již převážná část záměru byla realizována (tj. skutková podstata již nastala).

ČIŽ v rámci daného řízení měla prokázat, zda nastala daná skutková podstata (§ 4 písm. c) zákona o ČIŽP). V tomto smyslu a v rozsahu vedeného řízení tak nebyla oprávněna hodnotit i stanoviska a důkazy (včetně dokumentace), které odvolatel v rámci řízení předložil. ČIŽP postupovala v souladu se zákonem,

vypořádala se s vyjádřením odvolatele k podkladům rozhodnutí a zabývala se i jeho námitkami uplatněnými ve vztahu k protokolu o inspekčním šetření a v rozsahu pravomoci daných zákonem pro vedené řízení je vyhodnotila.

K výši uložené pokuty žalovaný zejména uvedl, že podle § 5 odst. 1 zákona o ČIŽP se při určení výše pokuty přihlíží zejména k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání. Těmito aspekty se ČIŽP zabývala a důvody pro danou výši pokuty dostatečně popsala. Přesto, že se jednalo o závažné poškození životního prostředí (provedením neoprávněné mýtní těžby včetně terénních úprav byly porušeny všechny ekosystémové funkce lesa), byla pokuta uložena při dolní hranici sazby, ve výši 8%max. výše. Přestože odvolatel byl již v rámci oznámení o zahájení správního řízení informován o zákonném rozpětí pro uložení pokuty, nepředložil žádné námitky ani relevantní podklady, z nichž by se dalo usuzovat na možnost ekonomického ohrožení odvolatele. Takové podklady nebyly předloženy ani v rámci odvolacího řízení. V odvolání bylo pouze obecně poukázáno na to, že pokuta nesmí mít likvidační charakter a proto se správní orgán měl zabývat skutečností, zda sankce nebude mít na následek ekonomickou likvidaci odvolatele. Ani v rámci podaného odvolání tak nebyly uplatněny žádné konkretizující námitky. Žalovaný uvedl, že pro případ, že by bylo zaplacení pokuty spojeno s vážnou újmou či z jiných důvodů nebylo možné pokutu uhradit nejednou, lze požádat o posečkáni či platbu ve splátkách.

Soud vycházel z těchto podstatných skutečností:

Podle § 4 písm. c) zákona č. 282/1991 Sb. o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, inspekce uloží pokutu až do výše 5 000 000 Kč právnickým nebo fyzickým osobám, které svým jednáním nebo opomenutím ohrozí nebo poškodí životní prostředí v lesích tím, že vlastním zaviněním vytvoří podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů.

Soud je shodně s žalovaným tohoto názoru, že pro účely řízení vedeného podle citovaného ustanovení § 4 písm. c) zákona o ČIŽ je ohrožení či poškození životního prostředí v lesích zapotřebí posuzovat se zřetelem k zákonu č. 289/1995 Sb. lesní zákon.

Žalobce v podané žalobě nevznáší žádné konkrétní námitky proti skutkovým zjištěním správních orgánů, tj. proti zjištěním, že svou činností, tj. nepovolenými a neohlášenými těžebními zásahy v porostech mladších 80 let způsobil vznik souvislé holiny na ploše cca 2,64 ha, přičemž konal v rozporu s § 31 odst. 2 lesního zákona, podle kterého při mýtní těžbě úmyslné nesmí velikost holé seče překročit 1 ha a její šíře na exponovaných hospodářských souborech jednonásobek a na ostatních stanovištích dvojnásobek průměrné výšky těžného porostu, a v rozporu s ust. § 33 odst. 4 lesního zákona, podle kterého provádět mýtní těžbu úmyslnou v lesních porostech mladších než 80 let je zakázáno, v odůvodněných případech lze za stanovených podmínek udělit výjimku. Žalobce ani v průběhu správního řízení ani v podané žalobě nezpochybnil, že k těžebním zásahům neměl povolení a ni souhlas požadovaný podle § 33 odst. 4 lesního zákona. K tvrzení žalobce, který ve svém vyjádření k protokolu o inspekčním šetření uváděl, že k těžebním zásahům došlo převážně v rámci nahodilých těžeb v povodněmi ohroženém území, opatřil správní orgán vyjádření příslušného orgánu správy lesů (vyjádření Městského úřadu Hranice ze dne 27.8.2007), podle kterého žádné provádění nahodilé těžby na ploše větší než 0,2 ha nebylo žalobcem v období let 2004-2007 ohlášeno. Žalobce v průběhu správního řízení ani v podané žalobě nepopřel ani následné provádění terénních úprav na daném pozemku. Zjištění týkající se těžby i následných terénních úprav jsou podrobně popsána v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí a vycházejí z protokolu o inspekčním šetření ze dne 12.7.2007, proti němuž, s výjimkou uvedenou výše, žalobce žádné věcné námitky neuplatnil.

Skutková zjištění, z nichž správní orgány vycházely, jsou podobně popsána v odůvodnění vydaných rozhodnutí a nejsou podanou žalobou konkrétně zpochybněna. Prvostupňové rozhodnutí přitom odkazuje i na Odborné posouzení – aktualizace údajů o stavu lesa ze dne 4.6.2007, které bylo zpracováno Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů. Z obsahu tohoto odborného posouzení je zřejmé, že k identifikaci původního stavu lesa a vodních tůní byl využit letecký snímek z roku 2002, výše těžby pak byla tímto odborným posouzením stanovena podle údajů LHP a zjištění při místní pochůzce dne 30.5.2007. Z odůvodnění rozhodnutí je tedy zřejmé, z jakých údajů o stavu lokality před zásahem žalobce správní orgány vycházely a v jakých konkrétních skutečnostech shledávají zásah, který provedl žalobce. Žalobní námitka, že z vydaných rozhodnutí nelze seznat, v jakém stavu se porosty nacházely před zásahem a porovnáním stavu lesa před a po zásahu nelze zjistit intenzitu zásahu, nemůže obstát. V čem spočívá zásah žalobce, který je žalobci vytýkán, je z rozhodnutí jednoznačně zřejmé. Nesouhlasil-li žalobce s některými zjištěními, bylo na něm konkretizovat, kterých jemu vytýkaných činností se nedopustil a své námitky odůvodnit a řádně doložit.

Rovněž nedůvodná je žalobní námitka, že nebylo blíže konkretizováno, jakým způsobem bylo zasaženo do jednotlivých funkcí lesa, které podle žalobce jsou v rozhodnutí pouze obecně vyjmenovány. Ve skutečnosti však jsou v odůvodnění vydaných rozhodnutí jednotlivé funkce lesa, do nichž bylo činností žalobce zasaženo, nejen vyjmenovány, ale jak v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, tak i v rozhodnutí žalovaného, je podrobně uvedeno a odůvodněno, které konkrétní skutečnosti vedly k jejich snížení či porušení. Závěry v tomto směru obsažené ve vydaných rozhodnutích soud podrobně popsal již shora a plně na ně odkazuje. V odůvodnění rozhodnutí je výslovně zmiňováno a dovozováno porušení funkcí půdoochranné, stabilizační, vodohospodářské, bioprodukční, s nimiž jsou nepochybně úzce spojeny i funkce sociálně rekreační a zdravotně hygienické. I zde platí, že pokud žalobce s konkrétními závěry správního orgánu nesouhlasil, bylo na něm uplatnit konkrétní a odůvodněnou žalobní námitku. Namítá-li žalobce v podané žalobě, že z rozhodnutí není patrné, jak byla zasažena *např. sociálně-rekreační funkce* lesa, pak soud uvádí, že obě vydaná rozhodnutí spolu s výčtem jednotlivých škodlivých následků dospívají k závěru o porušení *všech* funkcí lesa, tedy i funkce sociálně-rekreační, což je plně v logice věci.

Jako nedůvodnou soud posoudil i žalobní námitku, že správní orgán měl v předmětném řízení (jako důkaz, či stanovisko, vyjádření) hodnotit i žalobcem předloženou projektovou dokumentaci k záměru revitalizace lesních porostů a vyčištění lesních tůň, včetně posouzení vlivů na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb., provedeného oprávněnou osobou Mgr. Stanislavem Mudrou. Posouzení vlivu na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., které žalobce správnímu orgánu předložil, bylo provedeno k záměru provedení terénních úprav, pro které bude na ploše 18407 m² provedeno odlesnění a následně zalesnění a na ploše 12255m² budou obnoveny lesní tůně, na zbývající ploše 21141 m² měl být ponechán původní stav. Posouzení obsahuje závěr, že nebyly zjištěny žádné závažné negativní vlivy, které by uskutečnění záměru bránily nebo ho omezovaly, s tím, že pro postup uskutečnění záměru byly v dokumentaci navrženy podmínky, při jejichž splnění budou negativní vlivy záměru omezeny na minimum. Z obsahu správního spisu je zřejmé, že žalobce uvedené Posouzení předložil prvostupňovému správnímu orgánu dne 12.10.2007 spolu s Projektem rekonstrukce a obnovy lužního lesa a Znaleckým posudkem vodohospodářské části projektové dokumentace, včetně dodatku tohoto posudku (podle něhož jsou navržené vodní plochy optimální). Prvostupňový správní orgán k těmto předloženým písemnostem ve svém rozhodnutí uvedl, že jsou přílohami dokumentace předkládané ke zcela jinému správnímu řízení, ČIŽP je v předmětném řízení nenáleží posuzovat, neboť nejde o důkaz, stanovisko či vyjádření účastníka dle § 36 správního řádu. Žalovaný v napadeném rozhodnutí k námitce odvolání obdobné pozdější žalobní námitce uvedl, že projekt „Čištění lesních tůň a obnova lesa“, podle něhož odvolatel údajně postupoval, nebyl schválen, ani projektová dokumentace nebyla schválena, šlo o podklady pro řízení, která ve věci měla být vedena, ale dosud nebyla ukončena, a které pro ČIŽP nemohly být v daném předmětném řízení rozhodné. Ani souhlasné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na ŽP by nenahrazovalo vyjádření dotčených orgánů ani potřebná povolení. Z obsahu odůvodnění vydaných rozhodnutí je tedy zřejmé, že správní orgán prvního stupně žalobcem předložené materiály nepominul, ale nehodnotil jejich obsah a jejich závěry, a to s odůvodněním, že jde o podklady zcela jiného řízení. Odvolací orgán pak k námitce uplatněné v odvolání poukázal navíc i na to, že dokumentace ani nebyla schválena příslušnými orgány státní správy ani nenahrazuje souhlasné stanovisko a příslušná povolení, podle zvláštních předpisů.

Žalobce v podané žalobě na jedné straně uvádí, že nepolemizuje se závěrem žalovaného, že při prokazování skutkové podstaty správního deliktu nebylo pro ČIŽP rozhodné, zda byl zpracován projekt, znalecký posudek či dokumentace pro řízení o posouzení vlivů na ŽP. Na druhé straně je však toho názoru, že závěry Posouzení vlivu záměru na ŽP podle zákona č. 100/2001 Sb. (tj. závěr, že realizace záměru nebude mít žádné závažné negativní vlivy na životní prostředí), měly být správním orgánem v předmětném řízení vzaty v úvahu, neboť, jak uvádí, projektová dokumentace byla žalobcem správnímu orgánu předložena z důvodu *míry* poškození či ohrožení životního prostředí. Současně pak namítá, že sankce měla být uložena ve výši přiměřené intenzitě poškození, přičemž z předložené dokumentace vyplývá, že intenzita škodlivých následků je *nulová*.

Soud argumentaci žalobce nepřisvědčil. ČIŽP je v řízení vedeném podle § 4 písm. c) zákona č. 282/1991 Sb. oprávněna a zároveň povinna samostatně posoudit otázku naplnění skutkové podstaty předmětného správního deliktu i otázku míry závažnosti zjištěného porušení. V případě žalobce zjistila, že žalobce svou činností poškodil životní prostředí v lesích tím, že vlastním zaviněním vytvořil podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů. ČIŽP se nemohla řídit závěry *Posouzení* vlivu záměru na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb. již proto, že šlo o podklad jiného řízení. Za situace, kdy ani neproběhl proces stanovený zákonem č. 100/2001 Sb., ani nebylo vydáno stanovisko EIA (jak na to poukázal žalovaný ve vyjádření k žalobě, toto tvrzení žalovaného žalobce nezpochybnil),

nebylo nikterak na místě, aby ČIŽP svá zjištění a své vlastní závěry o tom, že žalobce svou činností poškodil životní prostředí v lesích a jaká byla intenzita tohoto poškození, konfrontovala se závěry žalobcem předloženého *Posouzení* vlivu záměru na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., podle nichž naopak žádné negativní vlivy záměru zjištěny nebyly. Pro danou věc není rozhodné, zda žalobce, jak v žalobě tvrdí, postupoval v souladu s projektovou dokumentací (včetně v dokumentaci navržených podmínek, jejichž splnění mělo podle závěrů *Posouzení* omezit negativní vlivy záměru). Soud tak pouze pro úplnost poukazuje na to, že žalobce se předmětného správního deliktu dopustil podle napadeného rozhodnutí tím, že způsobil vznik holiny na ploše cca 2,64 ha, zatímco *Posouzení* vlivu záměru na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb. konstatuje a hodnotí záměr odlesnění na ploše 18407 m².

Soud z důvodů shora uvedených nemá za to, že by rozhodnutí správního orgánu bylo nepřezkoumatelné proto, že správní orgán se nezabýval závěry žalobcem předloženého *Posouzení*, podle nichž realizace žalobcova záměru nemá žádný závažný negativní vliv na životní prostředí; i tato žalobní námitka je podle soudu nedůvodná.

Podle § 3 odst. 1, 2 zákona č. 282/1991 Sb. inspekce zjišťuje nedostatky a škody na funkcích lesa jako složce životního prostředí, jejich příčiny a osoby zodpovědné za jejich vznik nebo trvání; vyžaduje odstranění a nápravu zjištěných nedostatků, jejich příčin a škodlivých následků a ukládá opatření k jejich odstranění a nápravě. Žalobní námitka, že ČIŽP v případě žalobce nepřijala opatření, která by vedla k odstranění zjištěného nedostatku a rovnou uložila pokutu, je nedůvodná. Ustanovení § 4 uvedeného zákona ukládá inspekci uložit pokutu, zjistí-li, že právnická nebo fyzická osoba svým jednáním nebo opomenutím ohrozila nebo poškodila životní prostředí v lesích (a naplnila skutkové podstaty dle písm. a/ až e/). V takovém případě tedy uložení pokuty neodvisí od uvážení správního orgánu, který naopak je povinen pokutu uložit.

Podle § 5 odst. 1 uvedeného zákona se při určení výše pokuty přihlíží zejména k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání. Kritéria pro určení výše pokuty tedy zákon stanoví demonstrativně. Žalobce v žalobě namítl, že se správní orgán nezabýval ekonomickou únosností pokuty pro žalobce a uložil pokutu ve výši, která je v rozporu s obecným principem přiměřenosti správní sankce a v konečném důsledku bude uhrazení pokuty znamenat ekonomickou likvidaci žalobce. Žalobce s poukazem na likvidační charakter pokuty požádal soud o přiznání odkladného účinku žalobě, své tvrzení o likvidační výši pokuty však soudu nikterak nedoložil. Soud proto usnesením ze dne 8.4.2008 odkladný účinek žalobě nepřiznal. Ani po té žalobce nedoložil své tvrzení o likvidačním charakteru uložené pokuty a nový, odůvodněný a doložený návrh na přiznání odkladného účinku žalobě již nepodal.

Podle usnesení rozšířeného senátu NSS 1 As 9/2008-133 ze dne 20.4.2010 je správní orgán ukládající pokutu za jiný správní delikt povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Likvidační pokutou je podle rozšířeného senátu NSS sankce, která je nepřiměřená osobním a majetkovým poměrům pachatele správního deliktu do té míry, že je způsobila sama o sobě mu přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení pokuty s zároveň je zde riziko, že se podnikatel či jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) dostanou do existenčních potíží. Pokud zákon s poměry pachatele jako kritériem pro určení výše pokuty nepočítá, měl by správní orgán k osobním a majetkovým poměrům pachatele přihlédnout až ve chvíli, kdy hrozí natolik vysoká pokuta, že by mohla mít likvidační charakter, nikoli tedy tam, kde s ohledem na výši do úvahy přicházející pokuty a základní poznatky o osobě pachatele, které z dosavadního průběhu správního řízení vyplynuly, je zřejmé, že existenční ohrožení pachatele či jeho podnikání nehrozí. _

Žalovaný ve vyjádření k žalobě namítl, že neměl důvod zkoumat majetkové poměry žalobce, který v rámci jím prováděných „terénních úprav“ získával v jiných lokalitách významnou tržní komoditu (štěrkopísek) a nebyl důvod předpokládat, že by šlo o společnost neprosperující natolik, aby pokuta v uložené výši znamenala likvidaci společnosti. Poukázal i na to, že žalobce v prvostupňovém řízení, ale ani v podaném odvolání likvidační výši pokuty přímo nenamítl a nenavrhoval důkazy k provedení. Je skutečností, že v podaném odvolání žalobce ve vztahu k výši uložené pokuty namítl nepřezkoumatelnost rozhodnutí, s tím, že není zřejmé, na základě jakých skutečností byla uložena pokuta v dané výši a dále namítl, že „...sankce za porušení povinností vyplývajících z právních předpisů musí být účinné a odrazující, avšak v žádném případě nesmí být likvidační, a proto by se správní orgán měl zabývat i skutečností, zda uložená sankce nebude mít za následek ekonomickou likvidaci účastníka řízení, neboť

v takovém případě by mohlo dojít ke znásobení konečných negativních důsledků pro životní prostředí.“

Žalobce tedy v podaném odvolání sice namítl pochybení prvostupňového správního orgánu podle žalobce spočívající v tom, že se prvostupňový správní orgán nezabýval žalobcovými majetkovými poměry, avšak zároveň ani netvrdil, že uložená pokuta je pro žalobce likvidační, ani své majetkové poměry nikterak nerozváděl a nikterak je nedokládal. Lze tak souhlasit s tím, že žalovaný, vzhledem ke svým poznatkům o společnosti žalobce, neměl důvod předpokládat, že by pokuta ve výši 400 000,- Kč mohla být pro žalobce likvidační a za dané situace neměl důvod sám aktivně zjišťovat majetkové poměry žalobce a posuzovat ve vztahu k nim výši uložené pokuty. Podobně pak žalobce postupoval ve vztahu k soudu, kdy v žalobě sice (oproti podanému odvolání) přímo namítl likvidační výši pokuty, avšak své tvrzení ani blíže neodůvodnil (své majetkové poměry nespecifikoval) ani nikterak nedoložil. Na základě obecného žalobcova tvrzení (obecné a neodůvodněné žalobní námitky) nelze dojít k závěru o tom, že pokuta byla uložena v likvidační výši. Proto ani tato žalobní námitka nemůže být důvodná.

Protože soud neshledal žalobu důvodnou, zamítl ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s.

O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce neměl úspěch ve věci a žalovanému náklady řízení před soudem nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost za podmínek ust. § 102 a násl. s.ř.s., ve lhůtě do dvou týdnů po doručení rozsudku, prostřednictvím Městského soudu v Praze k Nejvyššímu správnímu soudu. Podle § 105 odst. 2 s.ř.s., stěžovatel musí být zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 25. března 2011

JUDr. Eva Pechová v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Sylvie Kosková